

GIỚI THIỆU SÁCH MỚI

TS. PHAN VĂN HÙNG (2015), **Một số vấn đề mới trong quan hệ dân tộc và chính sách dân tộc ở nước ta hiện nay**, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 351 tr.

Việt Nam là một quốc gia đa dân tộc. Các dân tộc trên đất nước ta là một cộng đồng thống nhất trong đa dạng, cư trú phân tán và đan xen nhau trên mọi vùng miền với cơ cấu dân số và trình độ phát triển không đồng đều. Nguyên tắc cơ bản bao trùm, xuyên suốt và nhất quán trong chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước ta là: bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng, giúp nhau cùng tiến bộ.

Nhờ chính sách dân tộc đúng đắn của Đảng và Nhà nước, kinh tế-xã hội vùng dân tộc đã và đang có bước tăng trưởng khá nhanh, bộ mặt nông thôn, miền núi thay đổi rõ rệt, đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào các dân tộc được cải thiện, đoàn kết dân tộc, quan hệ giữa các dân tộc ngày càng được tăng cường và củng cố. Tuy nhiên, bước vào thế kỷ XXI, bối cảnh quốc tế và trong nước đã và đang tác động không nhỏ đến quan hệ dân tộc.

Nội dung cuốn sách tập trung làm rõ một số vấn đề mới trong quan hệ dân tộc và chính sách dân tộc ở nước ta hiện nay như: các yếu tố chủ yếu tác động đến quan hệ dân tộc, nguồn gốc bất bình đẳng và xung đột dân tộc; chủ trương, chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước ta và một số định hướng chính sách trong thời gian tới; vấn đề nghèo, khoảng cách giàu nghèo giữa các dân tộc, các vùng dân tộc; vấn đề thiếu đất sản xuất, đất ở và tranh chấp đất đai trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số; một số vấn đề của các dân tộc thiểu số trong quá trình hội nhập quốc tế;...

PHẠM NGUYỄN

NGUYỄN THỊ KIM LOAN (Chủ biên, 2015), **Giao lưu văn hóa Việt - Pháp thời cận đại qua dữ liệu văn học nghệ thuật**, Nxb. Văn hóa - Thông tin & Viện Văn hóa, Hà Nội, 271 tr.

Văn hóa Việt Nam đã trải qua một quá trình phát triển lâu dài cùng lịch sử dân tộc. Lịch sử đã tạo cho văn hóa Việt Nam nhiều thử thách và nhiều cơ hội, đó là những cơ hội tiếp xúc, giao lưu với các nền văn hóa khác phát triển hơn, lớn mạnh hơn gấp bội. Một trong những cơ hội để làm giàu bản sắc văn hóa Việt Nam chính là cuộc giao lưu văn hóa với phương Tây thông qua văn hóa Pháp thời cận đại (1858-1945). Gần 100 năm chỉ như một chớp mắt trong mấy ngàn năm lịch sử, nhưng những thành tựu văn hóa của giai đoạn này đã như một cú hích mạnh mẽ đẩy con thuyền văn hóa Việt Nam rời khỏi quỹ đạo khu vực tiến vào quỹ đạo thế giới.

Cuốn sách hệ thống hóa những vấn đề lý luận liên quan đến giao lưu văn hóa; nghiên cứu tổng quan bối cảnh văn hóa, chính trị, xã hội của Việt Nam cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX như một môi trường để văn hóa Việt Nam tương tác với văn hóa phương Tây thông qua văn hóa Pháp. Đồng thời, vận dụng những vấn đề lý luận về giao lưu văn hóa đã đúc kết được để nghiên cứu thành quả của mỗi giao lưu văn hóa này qua dữ liệu văn học, hội họa, kiến trúc, âm nhạc giai đoạn cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX của Việt Nam nhằm tiếp tục chứng minh rằng giao lưu văn hóa Việt-Pháp thời cận đại đã tạo ra một bước phát triển mới của văn hóa Việt Nam theo xu hướng hiện đại hóa, đồng thời cũng phát lộ thêm những hạn chế mà mỗi giao lưu văn hóa này mang lại.

HOÀI PHÚC

TS. NGUYỄN XUÂN THỌ (2016), **Bước mở đầu của sự thiết lập hệ thống thuộc địa Pháp ở Việt Nam (1858-1897)**, Nxb. Hồng Đức, Hà Nội, 596 tr.

Cuốn sách tập hợp nhiều sự kiện về xã hội Việt Nam từ nửa sau thế kỷ XIX. Lịch sử nước Việt Nam giai đoạn này được tác giả “phục dựng” khá toàn diện dựa trên các nguồn tư liệu gốc từ kho tư liệu của Bộ Ngoại giao Pháp, Bộ Ngoại vụ Tây Ban Nha, Bộ Hải quân, Bộ Thuộc địa Pháp và những nguồn sử liệu khác, cùng với tư liệu riêng của tác giả về một số nhân vật lịch sử. Với những văn kiện ngoại giao phần lớn chưa được tiết lộ, tác giả xác định một số giai đoạn lịch sử những buổi đầu trong sự thiết lập hệ thống thuộc địa Pháp ở Việt Nam. Qua đó, bạn đọc được dẫn dắt theo những sự kiện lịch sử một cách logic, biết thêm nhiều “góc khuất” của những sự kiện, quá trình diễn biến, cả về tính cách và hành xử của những nhân vật lịch sử quan trọng. Sự kiện nổi bật nhất là hiệp ước giữa Việt Nam và Pháp từ Hiệp ước Versailles 1787 đến Thỏa ước Thiên Tân 1884, từng bước xóa bỏ nền độc lập tự chủ của Việt Nam, đồng thời cũng từng bước thiết lập chính quyền đô hộ của Pháp. Tiếp đến là mối quan hệ giữa Pháp và các nước Tây Ban Nha, Đức, Trung Quốc, giữa Chính phủ Pháp với chính quyền của Pháp ở Việt Nam, giữa Chính phủ Pháp với các giáo sĩ, giữa những người Pháp trực tiếp “quản lý” Việt Nam với các giáo sĩ và giáo dân ở đây...; quan hệ giữa vua và những đại thần trong triều đình với nhân dân ba miền Nam - Trung - Bắc...

Nội dung sách cũng phản ánh một phần “góc rãnh” của tình hình xã hội Việt Nam thế kỷ XIX từ thời kỳ Đàng Trong và Đàng Ngoài (thế kỷ XVII) đã để lại nhiều “di chứng” trong tâm thức lịch sử - văn hóa Việt Nam, bên cạnh việc mở rộng

đất đai về phương Nam và quá trình hình thành chính quyền các chúa Nguyễn rồi thiết lập Triều Nguyễn.

HB.

N.A. BERDYAEV (2016), **Triết học của tự do** (Đỗ Minh Hợp dịch, Nguyễn Trọng Chuẩn hiệu đính), Nxb. Tri thức, Hà Nội, 321 tr.

Triết học của tự do ở đây không có nghĩa là nghiên cứu vấn đề về tự do như một trong các vấn đề của triết học, tự do ở đây không có nghĩa là khách thể. Triết học của tự do ở đây có nghĩa là triết học của những người tự do, là triết học xuất phát từ tự do, trái ngược với triết học của nô lệ, với triết học xuất phát từ tính tất yếu, tự do có nghĩa là trạng thái của chủ thể đang triết lý. Triết học của tự do là triết học tôn giáo, là triết học trực giác, là triết học của những người con đẽ, chứ không phải là triết học của lũ con nuôi. Kim chỉ nam của cuốn sách xuất phát từ tự do ngay từ đầu, chứ không dẫn tới tự do ở cuối.

Việc phân chia thành hai kiểu cảm quan thế giới và quan hệ thế giới - *khoa thần bí* (hiện diện trong lĩnh vực tự do, trong nó có bước đột phá mang tính siêu việt từ tính tất yếu tự nhiên vào tự do của đời sống tinh thần) và *ma thuật* (hiện diện trong lĩnh vực tất yếu, không vượt khỏi gông xiềng tự nhiên) - trở thành cơ sở cho “triết học của tự do”. Sách gồm 2 phần.

Phần 1: Triết học và tôn giáo (chương 1). Niềm tin và tri thức (chương 2). Vấn đề nhận thức luận (chương 3). Về nhận thức luận bản thể (chương 4).

Phần 2: Nguồn gốc của cái ác và mục đích của lịch sử (chương 5). Về tự do Kitô giáo (chương 6). Thần bí và giáo hội (chương 7); và Phỉa tinh tế (phụ lục).

TV.